

SCENARIUSZ SZKOLENIA STACJONARNEGO – nr 4a

Wersja 1.1

MATERIAŁ DLA TRENREÓW LOKALNYCH

TYTUŁ SZKOLENIA: Msza Święta

Autorka: Malwina Okrzesik, trenerka centralna w obszarze „Religia i potrzeby duchowe”

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Obszar tematyczny: Religia i potrzeby duchowe

Poziom: podstawowy

E-usługi, programy, narzędzia, których dotyczy szkolenie:

- Strony i serwisy informacyjne
- Zamawianie intencji mszalnych
- Transmisje online
- Wyszukiwarka Mszy świętych

Czas trwania: 120 minut

II. SZCZEGÓŁOWE CELE EDUKACYJNE

W wyniku szkolenia uczestnik / uczestniczka :

a) Wiedza

- Dowie się, jak pozyskiwać informacje na temat Mszy świętej za pomocą przeglądarki internetowej
- Dowie się o narzędziach dających możliwość wyszukania Mszy świętej wg godzin lub wybranego miejsca
- Pozna sposoby uczestnictwa w Mszy świętej online

b) Umiejętności

- Umie poruszać się po serwisach i stronach internetowych dotyczących Mszy świętej, tak, aby w pełni

wykorzystać informacje w nich zawarte

- Umie zamówić intencję mszalną przez Internet
- Umie znaleźć kościół i sprawdzić godziny Mszy Świętych w najbliższej okolicy

c) Postawa

- Aktywnie szuka informacji dotyczących Mszy świętych
- Korzysta z Internetu dla wzmocnienia swoich praktyk religijnych
- Rozwija kompetencje cyfrowe zgodnie z własnymi potrzebami

Lista kompetencji uczestnika / uczestniczki z „Podstawowego katalogu kompetencji cyfrowych” rozwijanych podczas szkolenia:

- (1.1.1) potrafię korzystać z co najmniej jednej wyszukiwarki internetowej
- (1.1.2) umiem wyszukiwać informacje online za pomocą co najmniej jednej wyszukiwarki internetowej,
- (1.2.1) potrafię sprawdzać i oceniać wiarygodność informacji w Internecie
- (1.2.2) umiem wybierać najbardziej przydatne informacje online
- (2.3.2) potrafię korzystać z co najmniej jednej usługi dostępnej online (e-usługi)

Lista kompetencji uczestnika / uczestniczki z „Ramowego katalogu kompetencji cyfrowych” rozwijanych podczas szkolenia:

- (7.1.1) potrafię znajdować w Internecie informacje i materiały poświęcone rozwojowi duchowemu/ religijnemu (np. teksty, filmy, konferencje, stacje radiowe i telewizyjne, transmisje na żywo, informacje o działalności i spotkaniach grup oraz wspólnot, kursy online) (1.1.1, 1.1.2, 1.2.1, 1.2.2)
- (7.1.5) umiem korzystać z e-usług i aplikacji wspierających praktyki religijne/ duchowe (np. modlitwę, pielgrzymki, wyszukiwanie grobów, zwiedzanie obiektów sakralnych i cmentarzy) (1.1.1, 1.1.2, 2.3.2)

Krótki opis zakładanych korzyści, jakie uczestnik / uczestniczka odniesie dzięki posługiwaniu się e-usługami omawianymi na szkoleniu:

Podczas szkolenia uczestnicy zapoznają się ze stronami internetowymi dotyczącymi Mszy świętej. Dowiedzą się jak wyszukać w Internecie informacje o nabożeństwach w najbliższym kościele lub o wybranej godzinie. Poznają możliwości transmisji nabożeństw online. Poznają w jaki sposób zamówić intencję mszalną przez Internet.

III. WARUNKI UDZIAŁU UCZESTNIKA / UCZESTNICZKI W SZKOLENIU

Osoby chcące wziąć udział w tym szkoleniu powinny mieć podstawowe umiejętności obsługi komputera z dostępem do Internetu (na poziomie „Pierwsze kroki z komputerem” a także korzystać z poczty elektronicznej.

IV. POTRZEBNE ZASOBY

Sprzęt komputerowy – minimalne wymagania:

- Minimum jeden komputer na dwie osoby
- Rzutnik, ekran, projektor dla TL

Oprogramowanie – minimalne wymagania:

- Zainstalowana przeglądarka www w wersji nie starszej niż z 2015 roku.

Internet - minimalne wymagania:

- Szkolenie nie wymaga szczególnego transferu danych, tylko przeglądania stron

Materiały papiernicze:

- kartki papieru A4, flipchart (lub arkusz szarego papieru i masa mocująca), flamastry

Inne materiały:

- mała piłka (np. tenisowa)
- dwa pudełka z napisem „kosz” i „walizka”

V. RAMOWY SCENARIUSZ SZKOLENIA

Scenariusz – jest jak drogowskaz, mapa podróży: opis początku i zakończenia szkolenia należy każdorazowo dostosować do sytuacji danej grupy. W scenariuszach są one opisane w sposób, który pozwala przeprowadzić szkolenie dla grupy, której uczestnicy nie brali dotychczas udziału w innych szkoleniach w ramach projektu, nie znają się. W grupach, dla których to szkolenie jest kolejnym a tym bardziej, gdy uczestniczą w tym samym dniu w więcej niż 2-godzinny szkoleniu – obie części, a przynajmniej rozpoczęcie należy odpowiednio skrócić / uprościć.

Rekomendujemy jednakże aby nie eliminować zawierania tzw. kontraktu (zasad pracy na szkoleniu), przedstawienia celów szkolenia a także elementu ewaluacji – choć mogą być bardzo skrócone. W części głównej szkolenia we wszystkich scenariuszach zostało zaproponowanych na tyle dużo ćwiczeń, aby wypełniły one dodatkowy czas. Można także posłużyć się materiałami z części X aby dopełnić treści szkolenia w przypadku grup, które dobrze sobie radzą z komputerem i wykonują zadania szybciej niż inni.

Czas trwania modułu	Moduł	Czas trwania poszczególnych zagadnień / ćwiczeń	Potrzebne materiały
20 min	Początek szkolenia: - Przedstawienie się trenera / trenerki - Informacja trenera / trenerki o tym, że szkolenie jest realizowane	5 minut	Flipchart, flamaster, mała piłka

	<p>w ramach projektu e-Mocni i współfinansowane ze środków UE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przedstawienie się uczestników, integracja <p>Grupa siada na krzesłach w kole, każda po kolei przedstawia swoje imię. Następnie TL rzuca jednej z OU małą piłkę, podając imię tej osoby. Jeśli imię podane jest prawidłowo, OU rzuca piłkę do kolejnego, wybranego uczestnika/uczestniczki wraz z podaniem imienia. Jeśli któraś z osób, biorących udziału w ćwiczeniu pomyli się, dostaje piłkę z powrotem wraz z informacją o prawidłowej odpowiedzi i znów rzuca do tej samej OU. I tak wszystkie OU w kręgu rzucają piłkę wraz z podaniem imion. Ważne, aby w zabawie żadna z OU nie została pominięta. Ćwiczenie ułatwia poznanie imion uczestników szkolenia a poprzez element zabawy działa rozluźniająco .</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przedstawienie celów szkolenia. - Zebranie na tablicy oczekiwań wobec szkolenia. - Kontrakt – ustalenie zasad współpracy na podstawie wcześniej przygotowanych punktów - Pre-test (wypełnienie ankiety) 	<p>5 minut</p> <p>5 minut</p> <p>5 minut</p>	
90 min	<p>Przebieg szkolenia (praca w grupach, burza mózgów, prezentacja, praca indywidualna przy komputerze)</p> <p>Ćwiczenie 1 „Gdy nie mogę być na Mszy świętej”</p> <p>Ćwiczenie 2 „Transmisja online”</p> <p>Ćwiczenie 3 „Zamawianie intencji mszalnych”</p> <p>Ćwiczenie 4 „ Znajdź Mszę świętą ”</p>	<p>30 min</p> <p>25 min</p> <p>15 min</p> <p>20 min</p>	<p>Flipchart, flamastry, kartki A4, rzutnik, ekran, komputery z dostępem do Internetu</p>
15 min	<p>Zakończenie szkolenia:</p> <p>Kosz i walizka – uczestnicy/ uczestniczki wpisują na wcześniej przygotowanych kartkach w walizce – to, co zapamiętali ze szkolenia, było przydatne i wezmą ze sobą do domu; w koszu – to, co uważają za nieprzydatne.</p> <p>Rundka informacji zwrotnej do trenera</p> <p>Post-test (wypełnienie ankiety)</p> <p>Rozdanie zaświadczeń i pożegnanie</p>	<p>5 minut</p> <p>5 minut</p> <p>5 minut</p>	<p>Kartki z walizką i koszem, Post-test, zaświadczenia</p>

VI. OPIS ĆWICZEŃ DO PRZEPROWADZENIA I WSKAZÓWKI METODOLOGICZNE

W scenariuszu zastosowano skróty :

TL – trener/trenerka lokalna, OU- osoba/osoby uczestniczące w szkoleniu

Msza Święta jest jedną z najważniejszych praktyk religijnych w kościele katolickim. Podczas szkolenia OU zapoznają się m.in. z możliwościami uczestniczenia w niej za pomocą Internetu. Jest prawdopodobne, że w czasie omawiania e-usług OU będą rozważać, dyskutować, czy msza święta na ekranie komputera jest ważna, czy „się liczy” jeśli odniesiemy się do zwyczajów i praw kościelnych. Ważne aby TL uświadomił uczestnikom, że rozstrzygnięcie tego problemu nie jest celem szkolenia, bo dotyczy ono umiejętności cyfrowych, a nie dylematów natury religijnej. O stosowaniu zaprezentowanych e-usług każdy decyduje osobiście i bierze za to całkowitą odpowiedzialność.

Ćwiczenie 1

„Gdy nie mogę być na Mszy świętej ”

Metoda pracy: burza mózgów, praca w grupie, indywidualna praca przy komputerze

Czas: 30 minut

Ćwiczenie to należy wykonać w podgrupach 3-4 osobowych, w wypadku, gdy na szkolenie zgłosi się 6 osób lub mniej nie ma potrzeby dzielenia się na grupy. OU dostają zadanie, aby przypomnieć sobie, w jakich sytuacjach życiowych one lub ktoś z rodziny/znajomych nie mógł uczestniczyć w niedzielnej Mszy Świętej, co stanowiło przeszkodę. Wyniki zapisywane są przez jedną osobę z grupy na kartkach. Ważne, aby takich trudności wymienić jak najwięcej (brak dostępu do ogłoszeń parafialnych, choroba uniemożliwiająca poruszanie lub wyjście z domu, pobyt w szpitalu, podróż, pobyt w innej miejscowości, brak czasu, napięty program dnia, konieczność opieki nad osobą starszą, chorą, trudność w znalezieniu najbliższego kościoła, czy sprawdzenia godzin nabożeństw w czasie urlopu, bariera językowa podczas pobytu w innym kraju itp.) Wyniki przedstawiane są przez przedstawiciela każdej podgrupy na forum. TL zbiera informacje i zapisuje je flipczarcie/tablicy lub na arkuszu papieru. OU zastanawiają się też jakie środki przekazu umożliwiają zdobycie potrzebnych informacji o godzinach czy miejscu Mszy Świętej lub wzięcie w niej udziału na odległość. TL informuje, że oprócz radia telewizji, także Internet jest dobrym narzędziem, który może być wykorzystany do zdobywania informacji i ułatwia dostęp do praktyk religijnych.

Następnie OU siadają przy swoich komputerach i wyszukują stronę internetową swojej parafii i nawigując po stronie sprawdzają jak ona wygląda, gdzie na stronie umieszczone są godziny nabożeństw, ogłoszenia parafialne oraz intencje mszalne. Sprawdzają, czy w kościele jest możliwość obejrzenia transmisji „live”. Następnie na forum grupy OU dzielą się swoimi doświadczeniami, przekazują na ile uzyskane informacje są dla nich pomocne. TL pomaga osobom nieradzącym sobie.

Ćwiczenie 2

„Znajdź Mszę świętą ”

metoda: prezentacja TL, praca własna przy komputerze

czas: 20 minut

TL prezentuje wyszukiwarkę, dzięki której możliwe jest odnalezienie wybranego kościoła i sprawdzenia godzin nabożeństw, na przykładzie <https://www.msze.info/> lub www.kiedymsza.pl

Film instruktażowy <https://www.kiedymsza.pl/o-projekcie/> (od 1 min.: 16 s do 4 min. 15s)

OU otwierają wyszukiwarkę <https://www.msze.info/> i szukają miejsc i godzin Mszy Świętych w najbliższych położonych kościołach, poznają zawartość strony. TL tłumaczy funkcję „dodaj swoją lokalizację” i pomaga osobom nieradzącym sobie. Następnie OU dzielą się swoimi wrażeniami z przeglądania strony i oceniają przydatność wyszukanych informacji. Mogą podczas ćwiczeń dodatkowo zweryfikować, czy podane w wyszukiwarce godziny

nabożeństw odpowiadają tym informacjom, które znajdują się na stronach www parafii, lub porównać dane zdobyte w dwu niezależnych wyszukiwarkach. Uczą się w ten sposób selekcji informacji i krytycznego podejścia do zawartości Internetu.

Ćwiczenie 3

„Transmisja online”

Metoda: prezentacja TL, praca indywidualna przy komputerze

Czas: 25 min

W tym ćwiczeniu TL prezentuje możliwość uczestnictwa w Mszy świętej w czasie rzeczywistym za pomocą transmisji online. Będzie to wygodne rozwiązanie dla osób np. chorych, nie wychodzących z domu. Transmisja pozwala też na wzięcie udziału w jakiejś ważnej uroczystości kościelnej, odbywającej się daleko od miejsca zamieszkania (np. wizytacji biskupa, pielgrzymki papieskiej). TL omawia e-usługę na przykładzie strony <http://mszaonline.pl/> lub <https://msza-online.net/>. OU siadają przy ekranach swoich komputerów, przeszukują wybrane strony i zapoznają się z możliwościami oferowanymi przez serwisy: msze wybrane wg godzin, wg miejsca, w innych niż polski językach, msze radiowe (tylko dźwięk), transmisje z sanktuariów maryjnych, np. <https://msza-online.net/sanktuaria-maryji/>. W zależności od dnia i godziny szkolenia warto zaprezentować możliwości tych stron poprzez połączenie się z Internetem, na żywo, aby oddać „klimat” takiej transmisji

Można skorzystać z transmisji z klasztoru Benedyktynów w Tyńcu: <http://tyniec.tv/>, lub cyfrowej stacji radiowej, np.: <http://www.radiojasnagora.pl/>.

Jeśli pojawiłby się problem z transmisją w czasie rzeczywistym, ze względu na szkolenia, odbywające się zazwyczaj w dzień powszedni lub jako rozszerzenie tego ćwiczenia, można wykorzystać nagrania z kanału YouTube i zapoznać OU z tym kanałem przekazu, który pozwala na obejrzenie nagrań archiwalnych z uroczystości kościelnych, np.:

Papież Franciszek - Msza święta na zakończenie Światowych Dni Młodzieży w Brzegach:

<https://www.youtube.com/watch?v=MH11LhvKPo8>

VII pielgrzymka Jana Pawła do Polski, Msza w Ełku: <https://www.youtube.com/watch?v=XiCnxd0N-8s>

Oferta serwisów może być zaprezentowana również za pomocą printscreenów znajdujących się w materiałach trenerskich.

Ćwiczenie 4

„Zamawianie intencji mszalnych”

Metoda: prezentacja TL, opcjonalnie - praca indywidualna przy komputerze

Czas: 15 min

Za pomocą Internetu istnieje możliwość zamówienia Mszy świętej w wybranej intencji. Można to zrobić za pomocą formularza lub poprzez email. W czasie prezentacji TL omawia jak na stronie internetowej znaleźć taką opcję, jak wysłać formularz i czemu służą zabezpieczenia typu „nie jestem robotem”. TL łączy się bezpośrednio ze swojego komputera z przykładowymi stronami: <http://www.franciszkanie.bytom.pl/msze-swiete-i-spowiedz/zamawianie-intencji-mszalnych/>, <http://gregorianka.pl/>, <http://www.paulus.org.pl/300,intencje-mszy-swietych>

Można wykorzystać printscreeny umieszczone w prezentacji trenerskiej tego szkolenia.

W wersji dodatkowej, rozszerzonej: OU mogą przeciwzyć przesłanie formularza intencji mszalnej ze swojego komputera.

VII. SPECYFIKA SZKOLENIA W ZALEŻNOŚCI OD RODZAJU GRUPY WIEKOWEJ LUB SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ, DO KTÓREJ SZKOLENIE JEST SKIEROWANE

	Grupa / uczestnicy	Specyfika szkolenia (metodyka, język, ćwiczenia, oprogramowanie itp.) (jeśli dotyczy)
1.	18-34 lat	Nie dotyczy
2.	35-43 lat	Nie dotyczy
3.	44-65 lat	Nie dotyczy
4.	>65 lat	Nie dotyczy
5.	Osoby z niskim wykształceniem	Nie dotyczy
6.	Osoby o niskich dochodach	Nie dotyczy
7.	Osoby mieszkające na wsi	Nie dotyczy

VIII. PYTANIA DO ANKIETY BADAJĄCEJ PRZYROST KOMPETENCJI UCZESTNIKÓW SZKOLENIA

Zaznacz prawidłowe odpowiedzi:

- Na stronach www większości parafii można znaleźć informację o intencjach mszalnych w danym tygodniu
  - tak
  - nie
- Przy zamawianiu Mszy świętej konieczne jest podanie swojego adresu email lub imienia i nazwiska
  - tak
  - nie
- Wyszukiwarka Mszy Świętych pozwala na odnalezienie
  - informacji o godzinach nabożeństw w danym kościele
  - kilku kościołów w okolicy, gdzie odbywa się Msza święta o wybranej godzinie
  - obie odpowiedzi (a i b) są prawdziwe
- Każde nabożeństwo, które jest transmitowane „na żywo” przez Internet można obejrzeć potem na kanale YouTube

- a) tak
- b) nie

Prawidłowe odpowiedzi 1a, 2b, 3c, 4b.

IX. LISTA ZAGADNIENI OMÓWIONYCH NA SZKOLENIU

1. Serwisy i strony parafii, nawigacja po nich
2. Transmisje Mszy świętych online
3. Zamawianie intencji mszalnych przez Internet
4. Wyszukiwanie Mszy świętych wg godziny, miejscowości

X. MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA UCZESTNIKÓW

1. Prezentacja Power Point, którą trener / trenerka wyświetli uczestnikom podczas szkolenia:
2. Prezentacja Power Point z logo Unii Europejskiej i Funduszy Europejskich w wersji czarno-białej – do wydrukowania uczestnikom jako materiały (opcjonalnie).
3. Materiał typu „jeśli chcesz wiedzieć więcej”:
  - a. Kanał YouTube, filmiki kreskowe o prawdach wiary, nauce kościoła katolickiego, także w odniesieniu do Mszy Świętej, np.: „co to jest msza święta?”, „co to jest Eucharystia”: np.
<https://www.youtube.com/watch?v=fckBkBZAN1Y>
  - b. <https://www.kiedymsza.pl/o-projekcie/> film instruktażowy jak brać udział w aktualizacji serwisu (od 4min:16s) , dodając informacje o kościołach, godzinach nabożeństw, weryfikować podane na stronie dane, możliwość współuczestnictwa w projekcie
  - c. www.gregorianka.pl portal informacyjny dotyczący Mszy świętej, historia, tradycja, blog
  - d. Informacja o stacjonarnych Mszach świętych dla osób niesłyszących, np.:
<https://www.youtube.com/watch?v=CcZYxZP4Hlk>
<https://www.youtube.com/watch?v=l3EpbyL1DEg>
  - e. Prenumerata elektroniczna czytań mszalnych na każdy dzień:
<http://mateusz.pl/czytania/prenumerata/>

Dostęp do wszystkich ww. źródeł jest bezpłatny, wymagany podstawowy poziom kompetencji cyfrowych.

Scenariusz dostępny na licencji Creative Commons: Uznanie autorstwa 3.0. Polska. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego i autorów. Zezwala się na dowolne wykorzystanie materiałów w tym utworów, tworzenia i rozpowszechniania ich kopii w całości lub we fragmentach, wprowadzania zmian i rozpowszechniania utworów zależnych - pod warunkiem zachowania niniejszej informacji licencyjnej i wskazania autorów oraz FRIS jako właścicieli praw do tekstu. Tekst licencji dostępny na stronie: <https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>.